

Allemansrätten

Du får gå, jogga och cykla fritt i skog och mark, så länge du inte orsakar skada. Att ta vägen över en annans tomt är inte tillåtet, det kan betraktas som hemfridsbrott.

Det är tillåtet att tälta i naturen så länge du inte stör eller förstör, men vill du tälta längre än en natt, om ni är en stor grupp eller om du vill tälta i närheten av ett boningshus bör du fråga markägaren om lov.

Att göra upp en lägereld går bra, men det är förbjudet att elda när det är torrt och finns risk för att brand kan sprida sig. Små fältkök får däremot alltid användas. Elda på en säker plats och aldrig direkt på klipphällar. Hällarna spricker lätt sönder, en skada som inte går att reparera.

Du får plocka grenar, kottar och pinnar på marken som bränsle till elden, men ingenting från levande träd.

Hundar måste hållas kopplade i naturen mellan 1 mars och 20 augusti. Då är djurlivet som känsligast och många djur har sina ungar.

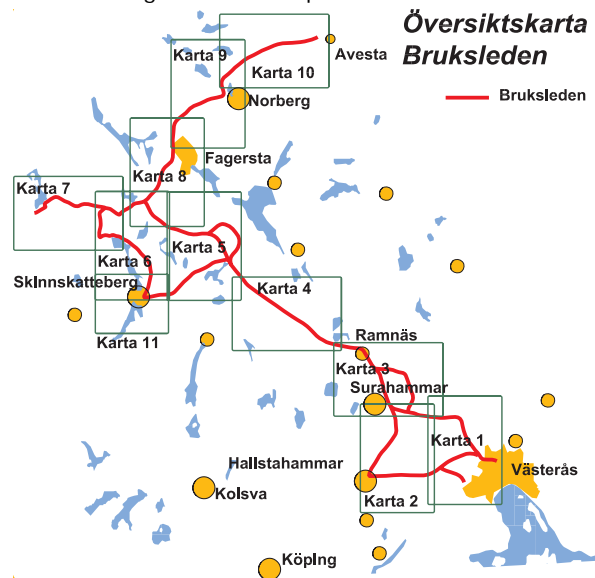
Att rida i skog och mark ingår i allemansrätten, men det är bara tillåtet om du inte orsakar någon skada. Särskilt under vår och höst då marken är blöt och mjuk gäller det att välja rätt väg. Att rida på vandringsleder och andra iordninggjorda stigar är inte att rekommendera då de upprättats för att ta sig fram till fots.

Lämna inte kvar något skräp i naturen! Både djur och människor kan skada sig på krossat glas, kapsyler, plastpåsar och rostiga burkar. Dessutom förstör det upplevelsen för nästa person som kommer till platsen.

Broschyren är framtagen inom ett projekt där statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt är medfinansier för genomförandet.

Bruksleden

Genom Västmanland, från Västerås i söder till Avesta och Malingsbo i norr, sträcker sig Bruksleden. Från Mälardalens slätter kan du vandra norrut in i Bergslagens djupa skogar och böljande terräng. Leden passerar ett omväxlande natur- och kulturlandskap där små brukssamhällen med spännande historia och många sevärdheter utgör ett karakteristiskt inslag. Skogsterräng blandas med blomstrande ängsmarker, ödsliga myrar, glittrande sjöar och kalkrika områden med spännande växtlighet. Flera större vattendrag, som Kolbäcksån med Strömsholms kanal, korsar också genom landskapet.

Etapper

Bruksleden är 25 mil lång och indelad i 27 etapper med varierande längd. De flesta börjar och slutar vid en rastplats med vindskydd eller en raststuga. I skogen är leden markerad med orange färg på träd och stolpar.

Vatten och ved

Vattenkällor finns på några ställen längs leden. Vattenkvaliteten i dessa källor kontrolleras inte. Därför är de inte utmärkta på kartorna och det rekommenderas att du bär med dig eget vatten. Ved finns i allmänhet inte utlagd vid vindskydd och raststugor.

Ansvar

Ansvarig för Bruksleden är de kommuner leden passerar, Västerås, Hallstahammar, Surahammar, Skinnskatteberg, Fagersta och Norberg. Kontakta: info@bruksleden.se

www.bruksleden.se

Bruksleden Etapp 24

Klackberg - Fliken 5,5 km

2006

Etappbeskrivning

Ettapp nr 24 är en lättgången, vacker och varierande sträcka. Du vandrar genom ett sjörikt landskap förbi många historiska platser. Leden går för det mesta på skogsstigar men även mindre grusvägar förekommer.

Från det spännande gruvområdet vid Klackberg passerar leden över gamla slaggstenshögar och kommer ner på en smal skogsväg. Här gick tidigare en järnväg. Om du går en liten bit åt höger på vägen ser du den gamla perrongen på höger sida och på vänster sida det vackra stationshuset, som idag är privatägt.

Vid sjön Kalven kan du vika av åt vänster från leden och komma ner till fina berghällar som lämpar sig väl för en fikapaus, eller varför inte ett dopp? På andra sidan sjön kommer du snart fram till den lilla byn Hinsebo. Här finns Thorshammars verkstad, ett gammalt mässingsgjuteri där man håller på att skapa ett levande arbetslivsmuseum.

En badplats finns vid sjön Boten, dit du kommer efter att ha följt Botån genom skogen. Från Boten går leden längs med sjökanten tills du passerar Flikån och kommer ut på en liten grusväg som du vandrar på fram till etappmålet vid det vackra området Fliken. Här ligger etappens andra badplats.

Redan 1466 fanns en hytta i Fliken. Vid mitten av 1600-talet var hyttan en av socknens största. Anläggningen lades ner år 1888. Idag återstår rester av masugnen, kanalkonstruktioner och slagghögar. Vid Fliken finns också en herrgård från 1850-talet.

Gröndalslaven vid Klackberg

Rastplatser

Vid sjön Boten och vid Fliken finns fina badplatser. Båda ställena har omklädningshytter, bord, bänkar och TC.

En badplats finns även vid sjön Noren nedanför Klackbergsgården.

Vid sjön Kalven är det fint att ta en rast.

Kommunikationer

Med buss nr 500 kan du åka från Norberg till Fagersta – Skinnskatteberg - Köping och till Avesta.

Du kan inte åka med kollektivtrafiken till Fliken, men buss nr 85 går mellan Kärrgruvan (2 km sydost om Fliken) och Norberg både på vardagar och på helger.

Åker du bil kan du parkera vid Klackberg.

Information om bussar finns på Västmanlands lokaltrafiks hemsida: www.vl.se. Du kan även ringa trafikupplysningen: 0774 - 410 410

Information om tågtrafiken hittar du på www.tagiberagslagen.se

Annat boende

500 m söder om Klackberg ligger STF:s vandrarhem Grubbyn. Här bor du i gamla gruvarbetarbostäder från början av seklet. Varje lägenhet har självhushåll.

Handla mat

Matvarubutiker finns i Norbergs centrum, ca 3 km från Klackberg.

Kartor

Bruksledens delkarta nr 10 täcker aktuell etapp. Utöver den kan du använda Lantmäteriets terrängkarta 12G SV Avesta i skala 1:50 000.

www.bruksleden.se

Klackberg

Klackberg är ett spännande område med mycket att titta på när det gäller natur och kultur. Här har gruvarbete pågått i hundratals år fram till 1967, vilket gjort att både växter och djur har påverkats. I Klackberg växer örtrik lövskog med stort inslag av alm och i det artrika buskskiktet kan man hitta hassel, olvon, skogstry, tibast och mabär. Flera orkidéer växer i området, bland annat Rödsyssla. Här finns även vildlin, sötvedel, backvial, ängsgentiana, troll-druva och flera arter av bräken.

Bergat Klacken är som högst 200 m ö h. Det finns omnämnt redan på 1300-talet, då som Järnberget. Den östra sluttningen utgörs till största delen av bergarten dolomit. Dolomit är en typ av kalksten och i anslutning till kalken förekommer manganhaltig järnmalm. Både järnmalm och kalksten har brutits i området och rester av kalkugnar kan man se intill Klackbergsgården. Kalken användes bland annat till att underlätta slaggbildning vid smältningen. Malmen fraktades till hyttorna i grannskapet till Livsdal, Rosendal och Bråfors.

Det finns många stora och mindre gruvhål att titta på. Värmt ett besök är Blå grottan i sydvästra delen av gruvfältet. Blå grottan är en gammal stollgång och ett utforslingsschakt. Från stollgången rinner vatten som har en klar blå färg, därav grottans namn.

Norberg

I det lilla gruvsamhället Norberg har man brutit järnmalm och kalksten sedan lång tid tillbaka. Här finns omkring 200 gruvhål och många andra minnesmärken från bergshantverkens storhetstid. Norberg är det äldsta kända bergslaget i Sverige. Redan på medeltiden fanns här en marknadsplats där bergsmännen i de omkringliggande byarna samlades för att köpa, byta och sälja förnödenheter. Idag har den flerhundraåriga industritraditionen brutits då all gruvarbete är nedlagd.

Den gamla trähusbebyggelsen i Norberg ligger grupperad kring Norbergsån som flyter genom samhället. Flera av de nuvarande byggnaderna är från början av 1700- och 1800-talen, och vissa är ännu äldre. På västra sidan av ån ligger Abrahamsgården, en hantverksgård i 1800-talsmiljö. Här finns verkstäder, utställningslokaler och försäljning av konsthandverk från Bergslagen. På 1500-talet tjänstgjorde Abrahamsgården som kungsgård och på 1600-talet tillhörde den Jacob de la Gardie. Den har även fungerat som gästgiveri och härbärge. Ett måste när man besöker Norberg är att ta en fika på anrika Elsa Andersons konditori. Konditoriet är känt vida omkring för sin miljö och sina fina bakverk. Mest känd är Tangotårten.